

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ *ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ ॥

aṅgadagandhamādanābhyāmāśvāsītānāṃ vānarāṇāṃ punaḥ
sōtsāhamanvēṣaṇē pravṛttiḥ

athāṅgadastadā sarvān
vānarānidamabravīt |
pariśrāntō mahāprājñāḥ
samāśvāsyā śanairvacaḥ ॥ 4.49.1 ॥

vanāni girayō nadyō
durgāṇi gahanāni ca |
darī giriguhāścaiva
vicitāḥ sarvamantataḥ ॥ 4.49.2 ॥

tatra tatra sahāsmābhi -
rjānakī na ca dṛśyatē |
tathā rakṣō'pahartā ca
sītāyāścaiva duṣkṛtī ॥ 4.49.3 ॥

kālaśca nō mahān yātaḥ
sugrīvaścōgraśāsanāḥ |

tasmād bhavantaḥ sahitā
vicinvantu samantataḥ || 4.49.4 ||

vihāya tandrīṃ śōkaṃ ca
nidrāṃ caiva samutthitām |
vicinudhvaṃ tathā sītāṃ
paśyāmō janakātmajām || 4.49.5 ||

anirvēdaṃ ca dākṣyaṃ ca
manasaścāparājayam |
kāryasiddhikarāṅyāhu -
stasmādētad bravīmyaham || 4.49.6 ||

adyāpīdaṃ vanaṃ durgam
vicinvantu vanaukasaḥ |
khēdaṃ tyaktvā punaḥ sarvaṃ
vanamēva vicinvatām || 4.49.7 ||

avaśyaṃ kurvatām tasya
dṛśyatē karmaṇaḥ phalam |
paraṃ nirvēdamāgamyā
nahi nōnmīlanaṃ kṣamam || 4.49.8 ||

sugrīvaḥ krōdhanō rājā
tīkṣṇadaṇḍaśca vānarāḥ |
bhētavyaṃ tasya satataṃ
rāmasya ca mahātmanaḥ || 4.49.9 ||

hitārthamētaduktaṃ vaḥ
kriyatām yadi rōcatē |

ucyatāṃ hi kṣamaṃ yat tat
sarvēśāmēva vānarāḥ || 4.49.10 ||

aṅgadasya vacaḥ śrutvā
vacanaṃ gandhamādanaḥ |
uvāca vyaktayā vācā
pipāsāsramakhinnayā || 4.49.11 ||

sadṛśaṃ khalu vō vākya -
maṅgadō yaduvāca ha |
hitam caivānukūlam ca
kriyatāmasya bhāṣitam || 4.49.12 ||

punarmārgāmahē śailān
kandarāṃśca śilāṃstathā |
kānanāni ca śūnyāni
giriprasravaṇāni ca || 4.49.13 ||

yathōddiṣṭāni sarvāṇi
sugrīvēṇa mahātmanā |
vicinvantu vanaṃ sarvē
giridurgāṇi saṅgatāḥ || 4.49.14 ||

tataḥ samutthāya puna -
rvānarāstē mahābalāḥ |
vindhyakānanaśaṅkīrṇāṃ
vicērudakṣiṇāṃ diśam || 4.49.15 ||

tē śāradābhrapratimaṃ
śrīmadrajataparvatam |

śṛṅgavantam darīvanta -

madhiruhya ca vānarāḥ || 4.49.16 ||

tatra lōdhravanam ramyam

saptaparṇavanāni ca |

vicinvantō harivarāḥ

sītadarśanakāṅkṣiṇaḥ || 4.49.17 ||

tasyāgramadhirūdhāstē

śrāntā vipulavikramāḥ |

na paśyanti sma vaidēhīm

rāmasya mahiṣīm priyām || 4.49.18 ||

tē tu drṣṭigataṃ drṣṭvā

taṃ śailam bahukandaram |

adhyārōhanta harayō

vīkṣamāṇāḥ samantataḥ || 4.49.19 ||

avaruhya tatō bhūmiṃ

śrāntā vigatacētaḥ |

sthitā muhūrtaṃ tatrātha

vṛkṣamūlamupāśritāḥ || 4.49.20 ||

tē muhūrtaṃ samāśvastāḥ

kiñcidbhagnapariśramāḥ |

punarēvōdyatāḥ kṛtsnām

mārgituṃ dakṣiṇām diśam || 4.49.21 ||

hanumatpramukhāstāvāt

prasthitāḥ plavagarṣabhāḥ |

vindhyamēvāditaḥ kṛtvā

vicēruśca samantataḥ || 4.49.22 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

kiṣkindhākāṇḍē ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ ||